

Sygn. akt *X Ga 161/20*

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Leszek Guza
Protokolant	Karolina Dudziak

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2020r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w R.

przeciwko M. (...) w (...) Spółce z o.o. w Ż.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 29 października 2019 r. sygn. akt VI GC 1579/18

- 1) zmienia zaskarżony wyrok w pkt. 1 i 2 w ten sposób, że od kwoty zasądzonej w pkt. 1 zasądza odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 9 maja 2018 r. do dnia zapłaty;
- 2) oddala apelację w pozostałej części;
- 3) zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem kosztów w postępowaniu odwoławczym.

Sędzia Leszek Guza

Sygn. akt *X Ga 161/20*

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 505<sup>10</sup> § 1 k.p.c. w postępowaniu uproszczonym sąd rozpoznał apelację powódki w składzie jednego sędziego.

W apelacji strona powodowa zaskarżyła wyrok w jego części oddalającej powództwo w zakresie żądania ponad kwotę 11 924,18 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od tej kwoty oraz w zakresie żądania odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 11 924,18 zł, pkt 2 wyroku oraz pkt 3 wyroku.

Zaskarżonemu orzeczeniu powódka zarzuciła:

I. mające wpływ na wynik postępowania naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.

1. art. 230 k.p.c. polegające na pominięciu okoliczności, iż fakt konieczności wystawiania osobnej faktury vat dla każdego zamówienia został przyznany przez pozwaną w sposób konkludentny wobec niekwestionowania przez nią tego faktu w toku procesu,

2. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów przejawiającego się w postaci braku wyprowadzenia z materiału dowodowego, a w szczególności umów zawieranych pomiędzy Stronami oraz wyjaśnień treści SIWZ wniosków z nich wynikających, tj. uznania, iż każde zamówienie prowadziło do powstania odrębnego stosunku zobowiązaniowego,

3. art. 6 k.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c.,

poprzez przyjęcie, iż strona pozwana wykazała skutecznie, iż pozostaje ona w długotrwałej trudnej sytuacji finansowej oraz poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego, tj. wyciągów z rachunku bankowego Pozwanej wniosków z niego nie wynikających,

II. będące konsekwencją wyżej wymienionych naruszeń prawa procesowego, błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez:

1. brak nadania należytej wagi okolicznościom wpływającym bezpośrednio z treści umowy, a w szczególności zapisom w świetle których każde zamówienie prowadziło do powstania odrębnego stosunku zobowiązaniowego,

2. brak nadania należytej wagi okoliczności, iż to pozwana była „silniejszą” stroną Umowy, miała decydujący wpływ na jej treść oraz odpowiada za użyte w niej zapisy,

3. brak ustalenia, iż strona pozwana nigdy w trakcie realizacji umów, nie kwestionowała sposobu wystawiania faktur vat,

III. naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 11 ust. 2 pkt 2 Ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (dalej zwanej: „uotz”) w z w. z art. 10 ust. 113 uotz, poprzez błędną interpretację przepisu i zastosowanie dodatkowych, niewynikających z tego przepisu przesłanek dotyczących sposobu ustalania na jakiej podstawie należy się rekompensata,

2. art. 5 k.c., poprzez jego błędne zastosowanie w niniejszej sprawie, albowiem nie doszło w niniejszej sprawie do nadużycia prawa przez Powódkę,

3. art. 481 k.c., poprzez jego błędną interpretację i uznanie, iż nie zachodzą przesłanki do naliczenia odsetek.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji oraz zwrot kosztów postępowania sądowego. Pozwana w uzasadnieniu odpowiedzi na apelacji wskazała, że w pełni podziela argumentację Sądu I instancji.

**Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Zgodnie z przepisem art. 505<sup>13</sup> § 2 k.p.c. jeżeli Sąd drugiej instancji nie prowadzi postępowania dowodowego uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wyrok Sądu Okręgowego został wydany na podstawie przepisu art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. w związku z art. 505<sup>9</sup> § 1<sup>1</sup> k.p.c.

Według treści tego ostatniego przepisu apelację w postępowaniu uproszczonym można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenia przepisów postępowania, jeżeli uchybienie mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

W niniejszej sprawie apelacja była uzasadniona jedynie w zakresie żądania zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od zasądzonej kwoty a w pozostałym zakresie wyrok Sądu Rejonowego odpowiadał prawu.

Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia przepisu art. 481 k.c. należało uznać za uzasadniony.

Wbrew stanowisku Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie nie zachodzą bowiem żadne okoliczności pozwalające na odstąpienie od stosowania tego przepisu. Uznać należy, że roszczenie o zapłatę rekompensaty z art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty ... (o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych) staje się wymagalne na zasadach wynikających z art. 455 k.c. zaś w przypadku opóźnienia w jego płatności zastosowania znajdzie art. 481 k.c.

W konsekwencji zasadne jest żądania zasądzenia od dochodzonej kwoty odsetek za opóźnienie w wysokości wynikającej z art. 481 k.c.

W ocenie Sądu nie ma zaś tutaj podstaw do żądania zasądzenia odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, gdyż te należą się wierzycielowi jedynie w sytuacjach opisanych w przepisach ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Za nieuzasadnioną uznał Sąd odwoławczy apelację w pozostałej części.

Jak bowiem prawidłowo wskazał Sąd Rejonowy nie jest wykluczone badanie przez Sąd orzekający w sprawie, czy w okolicznościach konkretnej sprawy wierzyciel nie nadużył przyznanego mu prawa.

W tym zakresie słusznie uznał Sąd pierwszej instancji, że powódka obciążając pozwanego 112 fakturami, w wielu przypadkach nieprawidłowo rozbiła należności z dostaw z tego samego dnia na kilka dokumentów księgowych.

Słusznie wskazał tutaj Sąd Rejonowy na to, że trudno znaleźć uzasadnienie dla dzielenia przysługującej wierzytelności z tytułu transakcji handlowej tego samego rodzaju i wystawiania kilku odrębnych dokumentów księgowych.

Prawidłowo wskazał, iż powódka podejmowała tożsame działania w celu odzyskania należności wynikających z faktur wystawionych w tym samym dniu, z tego samego tytułu, przysługujących względem jednego podmiotu - pozwanej.

Z okoliczności tych wyciągnął Sąd Rejonowy prawidłowy wniosek, iż powódka stworzyła podstawę dla obciążenia pozwanej dodatkowymi kosztami w postaci przysługującej jej z mocy ustawy rekompensaty za odzyskiwanie należności, bez racjonalnej przyczyny.

Prawidłowo też uznał, iż dla realizacji celów ustawy wystarczająca była sankcja dla nierzetelnego dłużnika w postaci jednokrotności równowartości kwoty 40 euro, odrębnie z tytułu każdej dostawy zamówionych towarów. W konsekwencji słusznie przyjął, iż w sprawie miało miejsce 70 dostaw częściowych, odpowiadających liczbie dni, w których powódka wystawiła faktury i dostarczyła towary.

Odnosząc się do zarzutów apelacji dodać tutaj należy, iż nie znajduje oparcia zarzut nie kwestionowania przez pozwaną wystawiania kilku faktur tego samego dnia, skoro nie jest sporne, że pozwana kwestionowała naliczanie osobnych rekompensat.

Nie było też tak aby zamówienia realizowane tego samego dnia musiały być odrębnie fakturowane, a przynajmniej powódka tego nie wykazała. Ze złożonych umów taka okoliczność nie wynika - wynika z nich jedynie, że na fakturach muszą się znaleźć numery zamówień.

Dlatego nie było podstaw do traktowania dostaw dostarczanych tego samego dnia jako odrębnych transakcji lub jako świadczenia spełnianego częściami w rozumieniu ustawy. Dzielenie należności przysługującej wierzytelności z tytułu transakcji handlowej tego samego rodzaju i wystawiania kilku odrębnych dokumentów księgowych słusznie ocenił Sąd Rejonowy w kategoriach nadużycia prawa.

W tym zakresie dodać jedynie należy, że nie bez znaczenia pozostawały tutaj okoliczności, że niektóre rekompensaty przewyższały należności z faktur oraz to, że w wielu przypadkach opóźnienie płatności było nieznaczne. Również te okoliczności muszą być brane pod uwagę przy ocenie ewentualnego nadużycia prawa przez powódkę.

W tej sytuacji za nieistotne uznał Sąd zarzuty apelacji dotyczące niewykazania sytuacji finansowej pozwanej.

Uznał bowiem Sąd, że pozostałe wskazane wyżej okoliczności nakazują podzielić stanowisko przyjęte przez Sąd Rejonowy, iż w sprawie miało miejsce 70 dostaw częściowych, odpowiadających liczbie dni, w których powód wystawił faktury i dostarczył towary.

Biorąc te wszystkie okoliczności pod uwagę i opierając się na treści art. 505<sup>12</sup> k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że od kwoty zasądzonej w pkt. 1 tego wyroku zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 9 maja 2018 r. a w pozostałej części oddalił apelację powódki.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono zgodnie z art. 100 k.p.c. przyznając pozwanej jako stronie, która jedynie nieznacznie ustąpiła ze swego stanowiska zwrot całości kosztów postępowania przed Sądem odwoławczym.

Na koszty poniesione przez pozwaną złożyły się koszty zastępstwa procesowego w wysokości wynagrodzenia w kwocie 900 zł, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z §10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sędzia Leszek Guza